

Aan:

De colleges en raden van de gemeenten¹ in Noord-Holland Noord
Het college van gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland
Directeuren gemeenschappelijke regelingen

CC:

De leden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regelingen in Noord-Holland Noord

Datum: 17 oktober 2025

Onderwerp: Reflectie-uitvraag financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen

Geachte colleges, raden en directeuren,

Op 7 juli jongstleden stuurden wij u een brief waarin we een brede reflectie op de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (hierna: FUGR) aankondigden. Met voorliggende brief ontvangt u de vastgestelde FUGR met een uitleg daarbij. Ook ontvangt u een vragenformulier waarmee we graag uw input voor de reflectie ophalen. Graag zien we uw reactie uiterlijk 15 januari 2026 tegemoet.

Aanleiding reflectie

De FUGR is in 2019 door de gemeenteraden vastgesteld en in 2021 op ambtelijk niveau geëvalueerd. Tijdens deze evaluatie is door de deelnemers van de Regietafel gezamenlijk geconcludeerd dat de FUGR rust geeft voor zowel de deelnemers als de gemeenschappelijke regelingen. De FUGR voorziet in een set spelregels die zorgt voor een uniforme, transparante en voorspelbare manier van indexeren (loon- en prijsontwikkeling) voor alle gemeenschappelijke regelingen in de regio. Het enige nadeel dat werd geconstateerd is dat in geval van loon- en prijsstijgingen, de gemeenschappelijke regelingen hiervoor pas later worden gecompenseerd, en zij dus tijdelijk onderbestedigd zijn en vice versa.

De Regietafel heeft vanuit zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen het verzoek gekregen om de in 2019 afgesproken systematiek opnieuw met elkaar te bezien, met oog voor de huidige omstandigheden.

Aanpak reflectie

Ten behoeve van reflectie is een vragenlijst opgesteld voor de deelnemers, waarin we ingaan op een drietal aspecten:

1. Doet de FUGR wat deze moet doen?
2. Is de FUGR-techniek de beste techniek?
3. Communicatie over de FUGR.

¹ Dit betreft de volgende 17 gemeenten:

Kop van Noord-Holland: Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel

West-Friesland: Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

Regio Alkmaar: Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest

Om deze tweede vraag te kunnen beantwoorden vindt u in onderstaand kader nadere informatie over zowel

1. **de omvang** van de compensaties als gevolg van de indexatiecijfers voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen als
2. **het ritme** van verrekening bij gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Hierin wordt ook een antwoord gegeven op de moties van Enkhuizen, Heiloo, Castricum en Uitgeest en de vraag vanuit de directie van de Veiligheidsregio.

Omvang compensatie

In 2025 zien we dat de loon- en prijsstijgingen uit 2023 nu leiden tot een bijstelling van de indexatiecijfers en tot een kostenstijging voor gemeenten om de gemaakte kosten af te dekken. Deze ontwikkeling, tezamen met de bezuinigingsopgave van de gemeenten heeft geleid tot een vraag vanuit verschillende gemeenten om het accres (de bijstelling van het gemeentefonds voor loon- en prijsontwikkeling) mee te wegen in de indexatie van de GR-en, als onderdeel van een nieuwe FUGR-systematiek (Enkhuizen, Heiloo, Castricum en Uitgeest).

Op verzoek van de Regietafel is berekend of er een verschil is tussen wat gemeenten ontvangen om loon- en prijsstijgingen op te vangen en de effecten van de toepassing van de FUGR voor de gemeenschappelijke regelingen. Uit deze berekeningen blijkt dat de indexatiecijfers vanuit de Regietafel grosso modo overeenkomen met Loon Prijs Ontwikkeling (LPO) cijfers die gemeenten ontvangen binnen hun algemene uitkering. Dit betekent dat er financieel geen aanleiding is om het accres te betrekken, want de facto stemmen de vergoedingen vanuit het rijk in het Gemeentefonds overeen met de loon en prijsontwikkelingen.

Ritme compensatie

Gemeenten worden lopende het jaar gecompenseerd via het accres (de bijstelling van het gemeentefonds voor loon- en prijsontwikkeling) terwijl GR-en achteraf worden gecompenseerd. Dit betekent zoals hiervoor is aangegeven dat gemeenschappelijke regelingen de gemaakte kosten zelf moeten opvangen tot de compensatie ontvangen is. En het betekent dat de gemeenten jaren nadat de compensatie ontvangen moeten overgaan tot compenseren van de gemeenschappelijke regelingen. Het probleem van te verrekenen indexatie dat zich anno 2025 voordoet heeft primair te maken met het feit dat de verrekening van loon- en prijsstijgingen op basis van de FUGR-systematiek nu in de tijd samenvallen met een bezuinigingsoperatie. Het ritme van verrekening is immers verschillend. Er is gekeken naar de mogelijkheid om het Gemeentefonds te volgen. Dit heeft behalve een voordeel (gelijk trekken in de tijd) ook een aantal nadelen. Dit zou betekenen dat er dan lopende het jaar aanpassingen moeten worden gedaan in de begrotingen, en daarna nog achteraf na bekend worden definitieve loon en prijs indexatiecijfers, waardoor meerdere keren wijzigingen in begroting van alle gemeenschappelijke regelingen moeten worden vastgesteld in alle raden in Noord-Holland Noord. Dit is een extra administratieve belasting bij de gemeenten en gemeenschappelijke regeling. Ook wordt de systematiek complexer doordat meerdere aanpassingen tussentijds moeten worden doorgevoerd. Hiernaast wordt binnen het Gemeentefonds niet gewerkt met prognoses. Daarom is deze methode niet geschikt voor de gemeenschappelijke regelingen die hun kadernota al heel vroeg moeten inleveren (meer dan een jaar voorafgaand aan het jaar waar de cijfers betrekking op hebben).

Uitvraag reflectie

Bij deze brief ontvangt u een vragenformulier met het verzoek om dit formulier uiterlijk 15 januari 2026 ingevuld aan ons te retourneren. De regietafel neemt graag per bestuursorgaan één formulier in ontvangst. Desgewenst kunnen college en raad ook gezamenlijk een antwoordformulier indienen.

Indien uw college/raad bij de bespreking van de vragen een (ambtelijk) expert aan tafel wenst, dan kan dat verzoek via uw griffier worden ingediend.

Vervolg proces

De resultaten van de reflectie worden verwerkt tot een analyse met een advies. Dit advies kunt u in maart/april 2026 tegemoet zien.

Parallel proces - uitvoering vastgestelde FUGR

Op basis van vastgestelde FUGR ontvangen gemeenschappelijke organisaties en gemeenten jaarlijks een indexatiebrief ten behoeve van het opstellen van kadernota's en begrotingen en ten behoeve van de verrekening bij de jaarrekeningen. Parallel aan deze reflectie ontvangt u voor de kadernota 2027 van de gemeenschappelijke regelingen, die uiterlijk 15 december 2025 voor zienswijze richting gemeenten komen, de jaarlijkse indexatiebrief conform de afgesproken wijze en vastgestelde FUGR.

De resultaten van de reflectie worden meegenomen in het proces naar de kadernota 2028.

Vragen

Heeft u vragen over deze brief, neemt u dan contact op met de voorzitter van de Regietafel of met Pim de Boer (FUGR-techniek: pim.deboer@schagen.nl) of Saskia Remmelts (coördinatie: saskia@s-effect.nl).

Met vriendelijke groet,
De Regietafel Noord-Holland Noord

M. van Kampen
Voorzitter Regietafel Noord-Holland Noord
Burgemeester Schagen

Regietafel Noord-Holland Noord

Namens de gemeenten regio Kop van Noord-Holland

Marjan van Kampen	Burgemeester Schagen (voorzitter)
Sjaak Vriend	Griffier Hollands Kroon
Koen van Veen	Gemeentesecretaris Den Helder

Namens de gemeenten regio Westfriesland

Michiel Pijl	Burgemeester Medemblik
Louise Marijnissen	Griffier Koggenland
Astrid Huisman	Gemeentesecretaris Stede Broec

Namens de gemeenten regio Alkmaar

Mascha ten Bruggencate	Burgemeester Heiloo
Rosanne Slootweg	Griffier Castricum
Joyce de Hondt	Gemeentesecretaris Bergen

Namens de gemeenschappelijke regelingen:

Quinten Foppe	Directeur Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
Tanja Kruijer	Directeur GGD Hollands Noorden
Krishna Taneja	Directeur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Secretaris Regietafel

Henriëtte van den Heuvel	Secretaris Regietafel
Saskia Remmelts	Co-secretaris Regietafel